

Beantwoording Raadsvragen

Onderwerp:	Hervormingsagenda jeugd	Datum antwoord:	26 mei 2025
Type vraag:	Toezegging uit commissie / raad		
Datum vraag:	22 mei 2025	Portefeuillehouder:	de heer M.P.M. Maas wethouder
Gesteld door:	D. Geysen / VVD		
Registratienr.:	25.11470 / Z24.002817		

Vraag

Antwoord

Hervormingsagenda Jeugd

Door betrokken partijen, het Rijk, VNG, aanbieders en cliëntenorganisaties, is de hervormingsagenda jeugd vastgesteld.

Aanleiding

De Hervormingsagenda Jeugd is ontstaan vanwege de groeiende vraag naar jeugdhulp en de bijbehorende kosten.

- **Groeiende vraag naar jeugdhulp:** Aan het begin van deze eeuw maakte 1 op de 27 jeugdigen onder de 18 jaar gebruik van jeugdhulp. Dat steeg al snel van 1 op de 10 in 2015 naar 1 op de 7 op dit moment.
- **Bijbehorende kosten:** De uitgaven van de jeugdhulp zijn flink gestegen (ook door stevige administratieve lasten). In 2019 werd circa €1,9 mld. meer uitgegeven dan in 2015. Dit is een stijging van zo'n 50%.

Doelen

- Verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van de hulp.
- Stijgende zorgkosten onder controle houden om het jeugdstelsel op termijn betaalbaar te houden.

De Hervormingsagenda Jeugd (HVA) omvat acht thema's met elk eigen acties.

1. **Reikwijdte: jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen.**
 - Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties.
 - We zien dat deze groep nu onvoldoende passende jeugdhulp ontvangt.
 - Het moet voor jeugdigen en hun ouders helder zijn waarvoor ze in het kader van jeugdhulp bij de overheid terecht kunnen en waarvoor niet (uitleg/duiding). Niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Hierover is een stevige maatschappelijke dialoog nodig.
2. **Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassen-ggz en bestaanszekerheid.**
 - Het is van belang dat de problemen in de context van het gezin worden opgepakt.
 - Niet altijd is jeugdhulp voor een kind de meest passende hulp, bijvoorbeeld omdat problemen worden veroorzaakt door stress of schulden van ouders.
 - Dit vraagt om ondersteuning van kind en gezin en investeringen in aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid zowel door het Rijk als door gemeenten.
 - Dit vraagt ook om goede afspraken over de grenzen van domeinen heen over rollen en verantwoordelijkheden.
3. **Stevige lokale teams en toegang.**
 - Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen.
 - Stevige lokale teams met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp.
 - Die niet alleen toegang verlenen, maar zelf lichte hulp verstrekken, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van gezinnen en jongeren.
4. **Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk.**
 - Voorkomen van residentiële jeugdhulp om te zorgen dat jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben ook dan zo thuis mogelijk kunnen opgroeien.



- Waar residentiële jeugdhulp toch nodig is gaan we deze verder transformeren naar een zo thuis mogelijke, regionaal georganiseerde kleinschalige vorm.
 - Kleinschaligheid biedt meer kans op een veilig en positief leefklimaat, maatwerk en onvoorwaardelijk wonen.
- 5. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren.**
- Er is steeds meer kennis over wat werkt in de jeugdhulp, maar ze is versnipperd beschikbaar en we passen haar lang niet altijd toe.
 - Er zijn ook veel richtlijnen en kaders maar ook die sluiten niet altijd op elkaar aan en worden niet door iedereen onderschreven (samenhang, waardoor kennis die is opgedaan ook toegepast kan worden)
 - Dit vraagt om een stevige kwaliteitsimpuls in de sector en het creëren van randvoorwaarden om blijvend te kunnen leren en elkaar blijvend verder te kunnen helpen om de noodzakelijke hervormingen tot stand te brengen.
- 6. Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg.**
- Voor een groot aantal jeugdigen en gezinnen zijn (hoog)specialistische jeugdzorgvormen onvoldoende of niet tijdig beschikbaar.
 - Dergelijke zorg kan het beste op regionaal niveau of waar nodig op landelijk niveau worden georganiseerd en ingekocht. In de praktijk zien we dat de inkoop op regionaal niveau nu te vrijblijvend is georganiseerd.
 - Het gevolg daarvan is dat het zicht op de beschikbaarheid van (hoog)gespecialiseerde jeugdzorgvormen onvoldoende is en er bij problemen met de beschikbaarheid onvoldoende instrumenten zijn om in te grijpen.
 - Bovendien worden jeugdhulpaanbieders die voor meerdere gemeenten werken geconfronteerd met veel verschillende inkoopprocedures en contractvoorwaarden. Dat leidt tot zeer hoge uitvoeringslasten.
 - Voor het verbeteren van de beschikbaarheid van deze hulp moet het stelsel worden hervormd en versterkt.
- 7. Eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking.**
- Tijd en aandacht van professionals moeten primair uitgaan naar het daadwerkelijk verlenen van jeugdzorg. Hiervoor is het nodig dat de uitvoering en inkoop worden vereenvoudigd en negatieve effecten van marktwerking worden aangepakt.
 - We gaan de inkoop van jeugdzorg verdergaand vereenvoudigen. Daarnaast zetten we in op een landelijke, niet-vrijblijvende en vergaande standaardisatie van contracten, contractmanagement en verantwoordingswijze.
- 8. Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring.**
- De ambitie is te komen tot betere kwaliteit en beschikbaarheid van data en een betere landelijke integrale monitoring, die inzicht genereert in de werking van het jeugdstelsel over de jaren heen. De monitoring heeft als doel het functioneren van het stelsel in beeld te brengen op de doelen kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid.

Regionaal (Samen voor Jeugd)

Op regionaal niveau (Samen voor Jeugd) wordt hier richting aangegeven door middel van het meerjarenplan.

Het meerjarenplan is recent gedeeld met de Raad middels een RIN (25.07936)

Sub regionaal (de Kempen)

De vertaling van de Hervormingsagenda maken we in Kempenverband in het MJBK (en in het uitvoeringsplan)

Op 25 maart 2025 stond het MJBK op de agenda bij het Kempencongres en in december 2025 wordt het MJBK ter vaststelling voorgelegd aan de Raad.

